

Germans que miren el pare

El Papa Francesc parla sovint de la necessitat de generar una unitat més gran entre les diferents generacions. La paràbola del fill pròdig, el seu germà gran i el seu pare, relatada per Jesús, ens pot ajudar a aprofundir en aquest tema.

03/03/2021

Aquells últims dies Jesús havia passat molt de temps entre els qui, a ulls de la societat, semblava que estaven

més lluny de Déu. L'evangelista sant Lluc ens explica que tots «els publicans i els altres pecadors » (*Lc* 15, 1) s'apropaven a escoltar-ne els ensenyaments. Aquest moviment de gent va fer que els qui presumien de custodiar la llei mosaica comencessin a murmurar entre si. El mestre, llavors, decideix narrar tres paràboles destinades a purificar la imatge de Déu que ells tenien, distorsionada moltes vegades per una mentalitat legalista que perd de vista l'amor diví. El tercer d'aquests relats és el famós sobre un pare i els seus dos fills (cf. *Lc* 15, 11-32): el més petit, que demana l'herència per malgastar-la lluny de casa seva, i el més gran, que es queda a la llar, però sense sintonitzar veritablement amb el cor del seu pare.

L'oblit d'ambdós fills

En llegir la paràbola, podem suposar que els dos germans feia molt de

temps que estaven distrets, allunyats de la gratuïtat amb què el seu pare els estimava. El petit somiava amb llocs on suposava que seria més feliç. A aquest la dispersió li va arribar pel cap —potser menys moblat— i per la imaginació —potser més viva—, fins que es va convèncer que podia comprar l'amor: «Pare, dona'm la part de l'herència que em toca» (*Lc* 15, 12). El més gran, per la seva part, havia adormit el seu cor perquè aparentment complia bé les seves responsabilitats; estava satisfet, no donava disgustos al seu pare. Tanmateix, per alguna escletxa el fred s'havia colat a la seva ànima. Potser s'havia anat enredant en plans que, tot i que semblaven molt propers, no incloïen qui tant l'estimava. Al final, cap dels dos no concebia —encara que fos de manera inconscient— que era possible assolir una autèntica felicitat estant en família. Mentre el petit la buscava lluny, el més gran l'enyorava en una

feita amb els amics. Cap dels dos no imaginava que podia assolir una vida plena al costat del seu pare.

Tot i que, com assenyala sant Joan Pau II, tots tenim dins nostre, alhora, quelcom dels dos germans,[1] potser no és casualitat que Jesús n'hagi volgut fer explícita l'edat. És possible que el Senyor triés el més gran per il·lustrar actituds més freqüents entre persones que fa molt de temps que busquen i tracten Déu. Aquest germà, certament, havia aconseguit complir amb perfecció les seves tasques. El seu pare no li podria retreure gairebé res, així que estava tranquil, no devia res a ningú. Tanmateix, no era del tot feliç. El jove, per la seva part, idealista i apassionat, pot representar actituds més comunes en etapes inicials de la vida. Potser era més vulnerable a l'atractiu d'una llibertat que es dirigeix cap a béns que finalment no sadollen. Fugir, escapar i divertir-se

pot ser desitjable, però no es pot rebutjar indefinidament la identitat d'un mateix: tard o d'hora apareixen carències que només Déu és capaç de satisfer. Ell tampoc era feliç.

Els dos germans vivien enmig de la seva realitat de manera incòmoda. En aquesta atmosfera era difícil que creixés l'amor, que hi fes arrels la tendresa, que ambdós arribessin a veure com n'estava d'orgullós el seu pare per la vida que tenien i que comptava molt amb ells. Els seus somnis estaven desenfocats. Potser no els engegava l'egoisme, però és possible que haguessin cedit a una temptació subtil: preocupar-se només pel que tenien entre mans i oblidar-se de deixar-se estimar per qui els ho havia donat tot. Potser, sense adonar-se'n, havien posat un dic a aquest amor. Mentre el jove imaginava tot el que podria fer lluny de la seva llar, el més gran comptabilitzava el que ja havia

atresorat. Tots dos pensaven que tenien un botí, però en realitat l'estaven guardant en sacs estripats. El més gran aguantava en espera del premi que, segons ell, mereixia, mentre que el petit no va voler esperar i va reclamar l'herència. Al final els dos germans demanaven el mateix: la seva *recompensa*.

L'alegria paterna de tenir-los a prop

Els dos germans, atrapats en les seves seguretats, eren incapaços d'entreveure si més no el que passava a molt poca distància, al cor del seu pare. Potser els dos germans, cadascun a la seva manera, havien convertit el tracte diari amb ell en una cosa més per fer. Potser a nosaltres ens pot passar quelcom semblant. Tenim tantes activitats cada dia, la majoria bones, que podem esgotar la nostra energia en això. Fins i tot els moments en què

volem dialogar amb Déu es poden convertir simplement en una tasca més. Al petit possiblement li costava molt aquesta rutina, necessitava alguna cosa més intensa i sensible. El més gran, en canvi, ho havia incorporat regularment a la seva vida, però no en gaudia, així que la crisi estava per caure i és desencadenada per la tornada del petit. Aquest és el moment en què tothom mostra les seves cartes.

Llavors, mentre el petit no s'atreveix a demanar res més que tornar com a jornal·ler, encara que fos l'últim, ens assabentem que el més gran no se sentia ben pagat. Però el pare té una jugada mestra: mentre que premia el petit amb una festa com mai abans no s'havia celebrat, recorda al més gran que a ell, en realitat, li pertany tot. El pare intenta reconciliar els seus fills. No li dol el pecat d'un o de l'altre per si mateix, sinó el que ells pateixen: «No ploreu per mi; ploreu

més aviat (...) pels vostres fills» (*Lc* 23, 28). El pare els posa cara a cara perquè aprenguin a estimar-se amb l'amor amb què ell els estima.

Trencar la nostra bombolla i mirar com es commou el Senyor és tornar a la casa paterna; reconèixer que, més que una tasca, la relació amb el nostre Pare Déu és un do. Cap dels dos no havia estat capaç d'apreciar aquest malbaratament de tendresa fins que ambdós comproven el fred que gela i la solitud que desconcerta. N'hi va haver prou amb un petit gest perquè comprenguessin com n'eren d'estimats: «Corregué a tirar-se-li al coll i el besà» (*Lc* 15, 20); «fill, tu sempre ets amb mi, i tot el que és meu és teu» (*Lc* 15, 31). El seu pare se'n sent orgullós, encara que no li hagin donat motius per fer-ho. En les paraules de cadascun que ens porta la paràbola veiem només el que ells fan, senten o pensen. En les paraules

del pare, en canvi, es plasma l'alegria de tenir-los a prop.

Sant Josepmaria era molt conscient d'aquest tipus de situacions, tan comunes però de vegades ocultes; podem anhelar el vertigen del fill petit o estar una mica adormits com el fill gran. Tanmateix, el fundador de l'Opus Dei veia en aquest tracte diari amb el pare l'afecte més tendre: «Pla de vida: monotonia? Les moixaines de la mare, monòtones? No es diuen sempre el mateix els que s'estimen? —El que estima està en el detall».[2] A través d'aquestes trobades ens concentrem en el goig de Déu per tenir-nos a prop.

Una aliança anhelada

«No és emancipant-nos de la casa del Pare com som lliures, sinó abraçant la nostra condició de fills»[3] i, per tant, de germans. És possible que el petit sortís a buscar el seu germà. Potser el més gran va cedir, va entrar

i va acabar abraçant el petit a qui segurament no havia deixat d'estimar. La felicitat no seria completa si la reconciliació amb el seu pare no impliqués també el perdó pels greuges, reals o imaginaris, entre germans. El Papa Francesc ens ha confiat un dels seus grans anhels: «Últimament porto al cor un pensament. Sento que això és el que el Senyor vol que jo digui: que es faci una aliança entre joves i adults».[4] Al petit li costava comprendre el valor de la perseverança del seu germà: anys i anys complint la seva obligació. Al més gran se li feia incomprensible la insensatesa del petit. Els passava exactament el contrari que al seu pare, que no entenia la vida sense els seus fills. Tots dos li feien falta, cadascun amb la seva forma de ser i d'estimar.

Si haguessin arribat a mirar-se entre ells amb els ulls paterns, s'haurien

sentit contemplats d'una altra manera, perquè en aquesta mirada no hi tenen cabuda els judicis ni els retrets. Amb el temps, potser les garrofes dels porcs arribarien a ser motiu de bromes familiars. Potser el pare organitzaria poc després un banquet sorpresa per al fill gran i els seus amics, sense cap altre motiu que demostrar-li el seu afecte, i fins i tot el petit l'ajudaria a preparar-lo. Cap dels dos no aconsegueix ser feliç fins que es troba amb el seu pare i comprèn el seu germà. Aprenen a deixar-se estimar estimant-se l'un a l'altre com són.

Mentre el jove s'havia centrat a rebre amor, el més gran s'havia centrat a complir la seva part de la feina. Cap de les dues actituds no és valuosa per si sola. Complir sense amor cansa i desgasta fins que, al final, es trenca la corda. D'altra banda, voler ser estimat sense correspondre és impossible, també així s'acaba

trencant la corda. Per això, el seu pare els ensenya a viure junts i a integrar fidelitat i amor. Poden aprendre'n tant, l'un de l'altre! A través del tracte amb el seu pare intueixen com es poden fer les coses per amor, lliurement, perquè els dona la gana. Ningú com Crist, veritable germà gran de tots, ha aconseguit unir ambdós aspectes amb tanta fidelitat i felicitat. «En la història de la humanitat no hi ha hagut cap acte tan profundament lliure com l'entrega del Senyor a la Creu».[5]

Els dos germans es necessiten. Separats naufraguen en l'amargor i el seu pare pateix. Junts el fan molt feliç. El jove té tota la força i l'ímpetu dels seus desitjos de rebre afecte; estrena l'amor. «Recordo —deia sant Josepmaria— que em vaig endur una alegria en saber que dels joves, en portuguès, se'n diu *os novos*. I ho són».[6] El més gran, per la seva part,

ha lluitat moltes batalles i, tot i que al principi no se n'alegra, el seu cor no rebutjarà la petició del seu pare. El petit, en el fons, potser agraeix que el seu germà gran li hagi cobert les espatlles i no hagi deixat mai sola la seva llar. Concentrar-se en l'amor és la solució per a tots dos: mirar el seu pare, rebre'n l'Esperit i estimar qui ell estima amb la seva mateixa llibertat, perquè els dona la gana. «L'amor dels nostres germans i germanes ens dona la seguretat que necessitem per continuar lluitant per estimar més el nostre pare Déu».[7]

* * *

La força per sobrepassar la mesquinesa del nostre cor la podem obtenir del banquet en què aprenem de veritat a ser fills: «Potser, a vegades, ens hem demanat com podem correspondre a tant d'amor de Déu; potser hem desitjat de veure exposat ben clar un programa de

vida cristiana. La solució és fàcil, i és a l'abast de tots els fidels: participar amorosament en la Santa Missa, aprendre en la Missa de tractar Déu, perquè en aquest Sacrifici s'enclou tot allò que el Senyor vol de nosaltres».[8] En Crist, Fill únic del Pare, ambdós són capaços de portar-se com a fills i, per tant, com a germans. Participant junts en el banquet del vedell gras, es calcen les sandàlies noves per recórrer el món sencer, es vesteixen amb la túnica neta que fa olor a casa i es posen l'anell de la fidelitat del seu pare. Llavors comença la festa en la qual no deixaran de cantar mai lloances a un pare que els cuida i els comprèn.

Potser alguna vegada ens ha cridat l'atenció que no hi apareix la mare d'aquesta família. No en sabem el motiu, però potser podem imaginar que la Verge Maria, mare de Déu i mare nostra, sempre ens ajuda a tenir la mirada posada en l'amor del

Pare. Per tornar a casa, per concentrar-nos en el que és essencial, no hi ha res millor que deixar-nos portar a la falda d'una mare que ens xiuxiueja a l'oïda: «Mira com t'estima Déu».

Diego Zalbidea

[1] Cf. sant Joan Pau II, ex. ap. *Reconciliatio et Paenitentia*, núm. 5-6.

[2] Sant Josepmaria, guió d'una prèdica, 22.VIII.1938. Citat a *Camino. Edición crítico histórica*, Rialp, Madrid, 2004, p. 288.

[3] Mons. Fernando Ocáriz, Carta pastoral, 9.I.2018, núm. 4.

[4] Francesc, pròleg del llibre *La saggezza del tempo*, Marsilio Editori, Venècia, 2018.

[5] Mons. Fernando Ocáriz, Carta pastoral, 9.I.2018, núm. 3.

[6] Sant Josepmaria, *Amics de Déu*, núm. 31.

[7] Mons. Fernando Ocáriz, Carta pastoral, 1.XI.2019, núm. 17.

[8] Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, núm. 88.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca/article/germans-que-
miren-el-pare/](https://dev.opusdei.org/ca/article/germans-que-miren-el-pare/) (04/08/2025)